

TERMÉSZETBARÁT GYEPGAZDÁLKODÁS

A hagyományos tájgazdálkodás újjáélesztése jövőnk záloga

Legeltessen a legelő adottságainak megfelelő állatlétszámmal! Az alul- és túlleltetés hátrányos az élővilágnak, s hosszú távon a gazdálkodásnak sem kedvez!

Az általános gyakorlat szerint május végén - június elején történik a kaszálás, ami számos védett növény- és állatfaj szaporodását veszélyezteti. Az ilyen fajok élőhelyeit jelentő gyeprészekben júliusban kaszáljon először!

Parcellánként vagy fogásonként hagyjon kaszátlan foltokat, vagyis bűvösávokat, melyeket csak a nyár végén vagy a következő kaszáláskor vágjon le. Ezeket a területeket 1-2 évente rotációszerűen váltogassa. A bűvösávok a szomszédos területek hasonló foltjaival, erdősávokkal, bokrosokkal vagy földutak széleivel érintkezzenek, így az állatok számára zöld folyosóként szolgálhatnak.

A szántóföldi parlagterületek 3-5 év alatt többnyire maguktól is visszagyepesednek, főleg gyepek szomszédságában. Ehhez mindössze rendszeresen kaszálni, legeltetni vagy szárúzni kell a területet.

A gyepek rendszeres legeltetésével, kaszálásával megelőzheti a cserjésedést, és az özöngyomok, mint például a parlagfű, selyemkóró (vaddohány), aranyvessző, akác elszaporodását.

A legelő-berendezések (itató, etető, szó, pihenő, nyári szállás) és felhajtóutak kialakításánál törekedjen a védett növény- és állatfajok lelőhelyeinek elkerülésére.

Az általánosan elterjedt, spirálisan befelé tartó kaszálás helyett alkalmazson olyan technológiát, amely a parcella vagy a fogás közepéből a szélek felé halad. Így menekülési lehetőséget biztosít az állatok számára.

Szerelje fel a kaszálást végző munkagépet vadriasztó berendezéssel, például láncos kerettel. Ez felriasztja a fűben bűvő állatokat, így időben elmenekülhetnek a fűkasza elől.

Ha teheti, alkalmazzon a dobkaszá helyett korongos- vagy tárcsás kaszát. Ezekkel jobban beállítható az ideális tarlómagasság; a talajfelszín egyenetlenségeit áthidalva megőrzik a természetes mikro-domborzatot; s nem pusztítanak el annyi állatot, mint a dobkaszá.

A gyepek mezsgyéjén telepítsen honos fajú fa- és cserjesávokat, facsoportokat. Ez nem csak az állatoknak biztosít élőhelyet, de kedvező a fűhozam szempontjából is, mert csökkenti a szél szárító hatását, javítja a mikroklímát és a vízgazdálkodást.

Törekedjen a legalább 8-10 cm tarlómagasság betartására. A túl alacsony vágás nem jelent akkora szénatöbbletet, mint amekkora kárt okoz vele az élővilágnak és a gyepek termőképességének!

Haladjon lassabban a fűkaszával, így a madarak, emlősök, kétéltek jobban ki tudnak térni a kaszálógép elől.

Természetközeli növényzetű, extenzív gyepeken kerülje a fogás és a borona használatát. Ezek felszaggatják a talajfelszínt, s utat nyitnak a gyomoknak.

A műtrágya, hígtrágya és a gyomirtó szerek az élővilág elszegényedését okozzák. Ezért kerülje alkalmazásukat természetközeli gyepeken! Az agresszív, tájidegen növények vegyszeres visszaszorításával kapcsolatban forduljon útmutatásért természetvédelmi szakemberhez! A gyepek természeti értékét rongja a felületvetés is, főleg, ha nem őshonos, nem tájba illő és nem hazai termesztésű fűfajokkal történik.

A gyepek égetésekor állatok sokasága pusztul el, ezért az égetést kerülje! Ha mégis szükségesnek érzi ezt a drasztikus beavatkozást, kérjen szakmai tanácsot és engedélyt az illetékes állami természetvédelmi szervtől.

A helytelenül beállított dobkaszá tömérdek állatot pusztít el, mert túl alacsony tarlómagasságot ad. A dobkaszát a 3 felfüggesztési pont segítségével állítsa be úgy, hogy a hátulja üljön a talajra, az eleje pedig felfelé nézzen. Ezzel a kasza élettartama is jelentősen növelhető!

Felázott földutakon gépjárművel lehetőleg ne közlekedjen, és főként ne hajtson rá a földutak melletti gyeprészekre.

Szívesen vesszük a természetbarát gyepgazdálkodás módszereivel és a támogatásokkal kapcsolatos kérdéseit:

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálat telefon: 06 1 412 50 90, www.grasshabit.hu, www.ttsz.hu, www.mme.hu
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság telefon: 06 72 517 200, www.ddnp.hu